
Državni izpitni center

M 2 1 2 5 5 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

LIKOVNA TEORIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

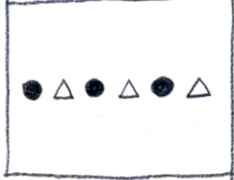

Sobota, 28. avgust 2021

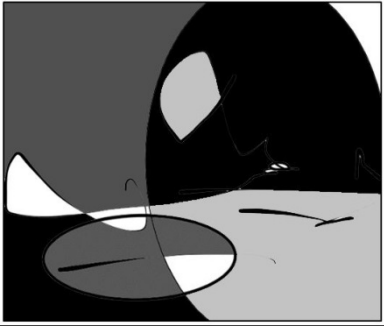
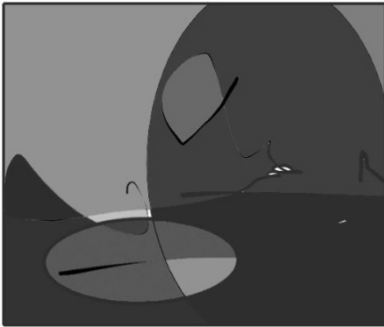
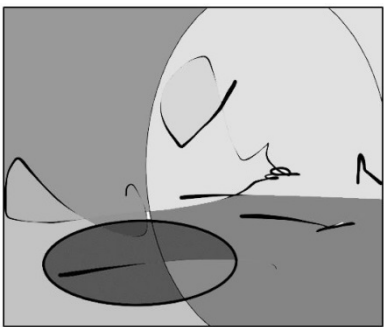
SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**1. naloga: Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje**

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
1.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Likovna teorija je veda, ki raziskuje likovna izrazna sredstva. (1 točka) ♦ Ker raziskuje likovna izrazna sredstva po različnih likovno-jezikovnih ravneh (morfologija, kompozicija, barva ipd.), ji pravimo tudi gramatika likovnega izražanja oz. jezika. (1 točka) 	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.
1.2	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Materialni vidik: Likovna prvina se mora realizirati v snovi. ♦ Čutni vidik: Likovno prvino zaznamo s čuti. ♦ Emocionalni vidik: Likovna prvina vzbudi naša čustva. ♦ Konceptualni vidik: Vloga likovne prvine na nivoju razumevanja, kognitivnih procesov, sporazumevanja, semiotike ipd. 	Za navedbo in opis posameznega vidika 1 točka. Za navedbo in opis vseh vidikov 4 točke. Zgolj navedba vseh vidikov brez opisov – 2 točki
1.3	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ npr. Johannes Itten – Umetnost barve ♦ Milan Butina – Slikarsko mišljenje ♦ Josef Albers – Interakcija barve ipd. 	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.
1.4	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ npr. zakon bližine, zakon podobnosti, zakon skupne usode <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="text-align: center;"> <p>ZAKON BLIŽINE</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>ZAKON PODOBNOSTI</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>ZAKON SKUPNE USODE</p> </div> </div>	Za pravilno navedeno zakonitost in ustrezno ponazoritev 1 točka. Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.

2. naloga: Likovne izrazne prvine ali elementi

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
2.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Siva tonska lestvica ali sivi klin zajema nevtralne barve od bele prek vmesnih desetih sivih tonov do črne. 	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.
2.2	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ svetlostni ključ ♦ prostorski ključ ♦ svetlostni ekrani ♦ vpliv smeri svetlobnih žarkov na plastični videz predmetov 	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.
2.3	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ srednji dur ♦ srednji mol ♦ srednji dur ♦ nizki dur ♦ visoki mol ♦ visoki dur 	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.
2.4	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ srednji dur ♦ nizki mol ♦ srednji mol 	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.

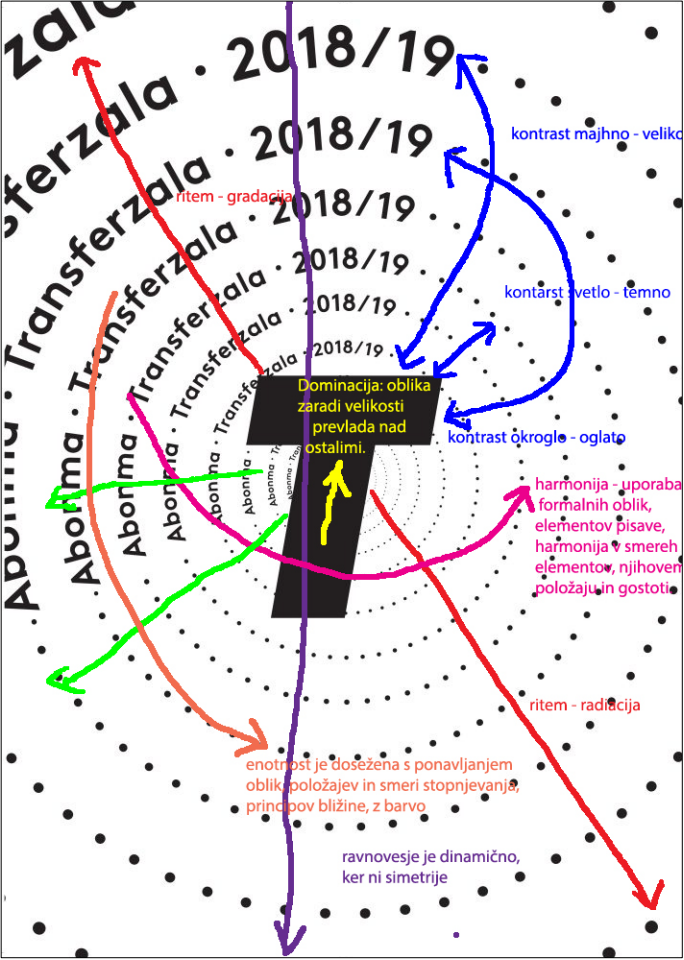
3. naloga: Likovno oblikoslovje ali morfologija

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
3.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Oblika je absolutna vrednost zaključene površine, lik je oblika in njena likovna vrednost oz. likovna spremenljivka, forma pa je celota likov, ki tvorijo likovno kompozicijo. 	Različne možne razlage po presoji ocenjevalca.
3.2	6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Gostota številnih likovnih črtnih enot v prostoru v mreži, modularnem sistemu; položaj celotne konstrukcije, skeleta v zgornjem delu notranjega prostora. ♦ Gostota nanizanih črt risbo jasno določuje v svetlem-temnem prostorskem učinkovanju (senčenje); tekstura: realistično prepričljivo upodobljena tekstura košare, oblačil. ♦ Likovna teža jabolka na nebu, nad osebo; velikost jabolka, ki je nerealna. 	Za vsako utemeljeno navedbo likovne spremenljivke 1 točka; za dve utemeljeni navedbi pri posameznem likovnem delu 2 točki, skupaj 6 točk. Drugačne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.
3.3	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ♦ Smer: lasje in diagonalna postavitev avtoportreta, ki deluje dinamično, neobičajno. ♦ Gostota: številne črte, lasje v poševni smeri, kot bi zapihal veter skozi ... ♦ Velikost: obraz gleda silhueto figure (pomanjšanega lastnega telesa). 	Različne možne rešitve po presoji ocenjevalca.

4. naloga: Barvna teorija

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
4.1	1	♦ Barvo lahko stopnjujemo po njenih lastnostih: barvnosti, svetlosti in nasičenosti.	
4.2	3	♦ Kandidat modro barvo stopnjuje po barvnosti (proti drugi barvi), svetlosti (proti beli ali črni) in nasičenosti (proti sivi).	
4.3	2	♦ Npr. rumena je zraven modre (A), zraven rdeče (B).	Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.
4.4	2	♦ Modelacija je način gradnje volumna oblik na osnovi svetlo-temnih odnosov. ♦ Modulacija je način gradnje volumna oblik na osnovi toplo-hladnih odnosov.	Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.
	4	♦ Kandidat ponazori modelacijo in modulacijo na primeru poljubne oblike.	Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.
Skupaj	6		

5. naloga: Likovna kompozicija

Nal.	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
5.1	12	 <p>Možni odgovori:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ritem: Na slikovni predlogi sta izražena ritma radiacije in gradacije. (1T) Pri radiaciji gre za krožno stopnjevanje likovnih elementov iz središča navzven, to lahko opazimo v stopnjevanju krogov. (1T) Pri gradaciji gre za stopnjevanje oblik glede na velikost ali obliko elementov, kar na slikovni predlogi lahko opazimo pri stopnjevanju velikosti črk. (1T) ♦ Mersko sorazmerje ali proporci (1T): Na plakatu opazimo sorazmerno povečevanje oblike črk in krogov, ki se stopnjujejo v ritmu gradacije. (1T) Ko se obliki spremeni višina, se ji spremeni tudi dolžina in širina. (1T) ♦ Kontrast (1T): V likovnem delu opazimo razlike v lastnostih likovnih elementov. (1T) V tej kompoziciji opazimo kontrast velikosti oblik: majhne črke, pike, krogi v središču formata – velika črka T, veliki krogi ob robu formata, velike pike. Zaznamo tudi kontraste okroglo – oglato, svetlo – temno, težko – lahko, točka – linija. (1T) ♦ Dominacija (1T) pomeni prevlado določenih elementov nad drugimi. (1T) V kompoziciji črka T zaradi svoje velikosti, temnosti in središčnega položaja prevladuje nad drugimi elementi. 	<p>Za vsakega od štirih pravilno navedenih kompozicijskih principov dijak dobi 1 točko, za razlago principa in njegovo umeščenost v likovnem delu na slikovni predlogi pa 2 točki. Različne smiselne rešitve po presoji ocenjevalca.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Enotnost (1T) predstavlja združevanje vseh elementov kompozicije v učinkovito celoto. (1T) Enotnost kompozicije je dosežena s ponavljanjem oblik elementov, njihovih položajev in smeri stopnjevanja, principov bližine, z barvo. (1T) ♦ Harmonija (1T) je ubranost likovnih elementov v kompoziciji. (1T) Na plakatu jo lahko zaznamo v oblikah: npr. uporaba formalnih oblik, elementov pisave, harmonija v smereh elementov, njihovem položaju in gostoti. (1T) ♦ Ravnovesje (1T) je odnos med likovnimi elementi v kompoziciji, med katerimi se sile vizualne teže uravnovesijo statično ali dinamično. (1T) Kompozicija je dinamično uravnotežena, ni simetrična. (1T)	
--	---	--

IZPITNA POLA 2

Likovna naloga se vrednoti po treh merilih:

1. ustvarjalnost
2. upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja
3. tehnična izvedba

Nal.	Točke	Merila	Dodatna navodila
Ustvarjalnost	30	Ustvarjalnost se ocenjuje glede na morfološko, kompozicijsko in semantično kompleksnost izdelka.	<p>Od 0 do 6 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je neizviren. Prav tako je nezanimivo njihovo medsebojno učinkovanje.</p> <p>Od 7 do 12 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je manj izviren, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je povprečno domiselno.</p> <p>Od 13 do 18 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je domiselnejši, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je izvirnejše.</p> <p>Od 19 do 24 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji sta izpeljana s smiselno uporabo kakega od kompozicijskih načel. Kompozicija kaže na višjo stopnjo ustvarjalnosti, zato preseneča.</p> <p>Od 25 do 30 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji zelo presenečata ter kažeta na visoko stopnjo ustvarjalnosti.</p>
Upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja	10	Likovnoteoretsko znanje se v izdelku ocenjuje glede na skladnost uporabljenih oblikotvornih načel z izbranim oblikovnim vodilom (likovnim pojmom).	<p>Od 0 do 2 točki dobi kandidat, ki ne upošteva zahtev naloge in ne uporablja likovnoteoretskega znanja.</p> <p>Od 3 do 4 točke dobi kandidat, ki ne upošteva vseh zahtev naloge in ki izkazuje skromnejše likovnoteoretsko znanje.</p> <p>Od 5 do 6 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) pokaže zadovoljivo likovnoteoretsko znanje.</p> <p>Od 7 do 8 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže višjo raven likovnoteoretskega znanja.</p> <p>Od 9 do 10 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže zelo dobro likovnoteoretsko znanje.</p>
Tehnična izvedba	10	Tehnična izvedba se ocenjuje glede na doslednost pri uporabi likovne tehnike in likovnih materialov.	<p>Od 0 do 3 točke dobi kandidat za malomaren izdelek.</p> <p>Od 4 do 7 točk dobi kandidat, ki upošteva likovno tehniko, opaziti je še nedoslednosti v izvedbi.</p> <p>Od 8 do 10 točk dobi kandidat, ki je dosleden v tehnični izvedbi likovnega izdelka.</p>
Skupaj	50		